

**Teza: kary dyscyplinarne**

Wymierzenie obwinionemu za jeden czyn dwóch kar dyscyplinarnych: nagany i kary pieniężnej w wysokości 10.000 złotych narusza art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

**WO-80/18**

## ORZECZENIE

*z dnia 7 sierpnia 2018 r.*

### **Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie**

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Stefan Mazurkiewicz

Sędziowie: SWSD Rafał Ziemiński

SWSD Tomasz Fox /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Mariusza Łątkowskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 sierpnia 2018 r. sprawy radcy prawnego F. W. (1) (KT- (...)), obwinionego o to, że:

w maju 2013 roku w Z. przyjął od M. M. i J. M. pełnomocnictwo do prowadzenia w ich imieniu spraw przeciwko J. i B. F. oraz dwóch spraw określanych jako sprawy G. i T. i z tego tytułu przyjął łącznie kwotę 20.362,00 złote, pozwy w tych sprawach de facto nie zostały wytoczone, następnie zwrócił skarżącej kwotę 10.148,00 złotych, nie zwracając kwoty 5.526,00 złotych i następnie prawomocnym wyrokiem z dnia 8 grudnia 2015 roku Sądu Rejonowego w Raciborzu zobowiązany został do zwrotu tej kwoty, sygn. akt I C 448/14, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1870 ze zm., dalej: „Ustawa”) w związku z art. 11 ust 2 Kodeksu Etyki Rady Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Rady Prawnego (dalej: „KERP”)

na skutek: odwołania Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach, odwołania obwinionego oraz odwołania skarżącej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r., sygn. akt: D47/X/17.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

orzeka:

I.

uchyla orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 roku, sygn. akt D 47/X/17 i przekazuje temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania,

II.

rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1200,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc dwieście) pozostawia do rozstrzygnięcia Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP w Katowicach.

# UZASADNIENIE

Radca prawny F. W. (1) został obwiniony o to, że w maju 2013 roku w Z. przyjął od M. M. i J. M. pełnomocnictwo do prowadzenia w ich imieniu spraw przeciwko J. i B. F. oraz dwóch spraw określanych jako sprawy G. i T. i z tego tytułu przyjął łącznie kwotę 20.362,00 złote, pozwy w tych sprawach de facto nie zostały wytoczone, następnie zwrócił skarżącej kwotę 10.148,00 złotych, nie zwracając kwoty 5.526,00 złotych i następnie prawomocnym wyrokiem z dnia 8 grudnia 2015 roku Sądu Rejonowego w Raciborzu zobowiązany został do zwrotu tej kwoty, sygn. akt I C 448/14, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1870) w związku z art. 11 ust 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W dniu 15 lutego 2018 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r., po przeprowadzeniu rozprawy w sprawie dotyczącej zachowania obwinionego radcy prawnego - wydał orzeczenie sygn. akt: D 47/X/17, w którym orzekł:

1. iż zachowanie obwinionego naruszyło postanowienie zawarte w art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej „KERP”), co godziło w godność wykonywanego przez niego zawodu, dopuszczając się tym samym czynu opisanego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) i na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 oraz pkt 3 w związku z art. 65 ust 2 ba ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej „Ustawa”) (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) wymierzył obwinionemu karę nagany i karę pieniężną w wysokości 10.000,00 złotych (słownie: dziesięć tysięcy złotych) oraz na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wymierzył mu karę zakazu wykonywania patronatu na okres pięciu lat;

2. obciążył obwinionego zryczałtowanymi kosztami postępowania.

Podstawą wydanego orzeczenia są następujące ustalenia faktyczne.

Przedmiotowa sprawa wobec obwinionego - zaistniała na skutek wpływu pisma Sądu Rejonowego w Raciborzu Wydziału I Cywilnego z dnia 08 grudnia 2015 r., który przesłał do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach wyrok z dnia 04 listopada 2014 r., objęty sygn. akt I C 448/14, na mocy którego obwiniony radca prawny F. W. (1) został zobowiązany do zwrotu na rzecz powódki M. M., kwoty 5.526,00 zł. (k-2, k-3-5, k-8-12), skarżąca zaś M. M. złożyła w biurze OIRP w Katowicach, skargę wobec obwinionego radcy prawnego F. W. (2), dnia 19 stycznia 2016 roku (k-19- 46).

Należy dodać, iż obwiniony w przedmiotowej sprawie dwukrotnie przyznał się do zarzucanego mu czynu, w dnia 19 stycznia 2017 roku (k-62), aby w dniu 5 grudnia 2017 r. wycofać wniosek o podaniu się karze (k-71), aby dnia 15 lutego 2018 roku ponownie złożyć wniosek o dobrowolnym podaniu się karze (k-86).

Skarżąca w dniu 18 lutego 2014 r. wystąpiła do obwinionego o zwrot powierzonych mu dokumentów i dokonanie rozliczenia powierzonych mu pieniędzy (w rozumieniu art. 37 KERP) (K-27).

Wobec bezskuteczności innych działań, pozwem z dnia 27 lutego 2014 r., skarżąca wniosła o zasądzenie od obwinionego radcy prawnego F. W. (1) kwoty 15.674,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22 lutego 2014 roku, wskazując, iż obwiniony prowadził na jej zlecenie sprawę sądową i z tego tytułu uiściła na jego rzecz kwotę 5.500,00 zł tytułem honorarium oraz kwotę 20.362,00 zł tytułem opłaty sądowej, (k-9, k-47-48, k-87 protokół rozprawy przed OSD z dnia 15 lutego 2018 r.)

W następstwie powyższego w dniu 25 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Raciborzu I Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt I Nc 315/14, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądził na rzecz M. M. od F. W. (1) kwotę 5.526,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.487,00 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, (k-32).

Po rozpatrzeniu sprzeciwu obwinionego Sąd Rejonowy w Raciborzu Wydział I Cywilny, wyrokiem z dnia 04 listopada 2014 roku, w sprawie o sygn. akt I C 448/14, zasądził na rzecz skarżącej M. M. od obwinionego F. W. (1) kwotę 5.526,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lutego 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.694,00 zł tytułem kosztów procesu (k-8).

Sąd II instancji oddalił - Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2015 r., (sygn. akt III Ca 238/15) oddalił apelację obwinionego w całości dzieląc tym samym w całości argumentację Sądu I instancji, (k-3-5).

Mimo uzyskania dwóch korzystnych dla niej wyroków skarżąca w celu wyegzekwowania w/w zasądzonej na jej rzecz kwoty zmuszona była wszcząć wobec obwinionego postępowanie egzekucyjne, (k-33-wniosek egzekucyjny z dnia 09 czerwca 2015 r.).

Z oświadczenia M. M. złożonego na rozprawie w dnia 15 lutego 2018 roku przed OSD OIRP W Katowicach wynika, iż obwiniony do dnia wyrokowania przez OSD nie dokonał na rzecz skarżącej zapłaty całości kwoty objętej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu I Wydziału Cywilnego, objętego sygn. akt I C 448/14. (Należy dodać, iż stoi to w sprzeczności ze złożonym przez obwinionego oświadczeniem wobec Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach w dniu 19 stycznia 2017 roku, iż dokonał on już na rzecz skarżącej M. M. zapłaty całej kwoty orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu I Wydziału Cywilnego, objętego sygn. akt I C 448/14 (k.62).

Należy podkreślić w tym miejscu, iż w toku postępowania przed Sądem I instancji obwiniony nie przejawiał aktywności, w szczególności nie dołączył do akt sprawy D 47/X/17 dokumentów potwierdzających okoliczność, iż dokonał na rzecz skarżącej M. M. zapłaty całej kwoty orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu I Wydziału Cywilnego, objętego sygn. akt I C 448/14.

W ocenie OSD OIRP w Katowicach materiał dowodowy zebrany w sprawie, w szczególności treść uzasadnień prawomocnych wyroków: Sądu Okręgowego w Gliwicach III Wydziału Cywilnego Odwoławczego z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt III Ca 238/15 (k-3-5) Sądu Rejonowego w Raciborzu Wydziału I Cywilnego z dnia 04 listopada 2014 roku, sygn. akt I C 448/14 oraz protokołu przesłuchania obwinionego z dnia 19 stycznia 2017 r. (k-62), pozwolił w sposób nie budzący wątpliwości uznać, iż obwiniony radca prawny F. W. (1) popełnił zarzucane mu przewinienie dyscyplinarne.

Od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r. , sygn. akt: D 47/X/17 odwołanie wnieśli:

1.

Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Katowicach na mocy art. 70(4) ust 4 w związku z art. 74 (1) ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej „Ustawa”) (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) i art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucił w/w orzeczeniu naruszenie prawa materialnego - art. 65 ust 1 Ustawy poprzez wymierzenie obwinionemu za czyn opisany w pkt 1 orzeczenia Sądu I instancji dwóch kar dyscyplinarnych: nagany i kary pieniężnej w wysokości 10.000,00 złotych (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

W związku z powyższym Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Katowicach wniósł o:

1)

zmianę zaskarżonego orzeczenia i wymierzenie kary pieniężnej w wysokości 10.000,00 złotych (słownie: dziesięć tysięcy złotych)

lub

2) uchylenie orzeczenia Sądu I instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach.

2.

Skarżąca M. M. wniosła odwołanie na niekorzyść oskarżonego - zaskarżając w całości orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r. - wnosząc o jego zmianę w postaci zastosowania wobec obwinionego surowszej kary.

W uzasadnieniu skarżąca wskazała, iż wymierzona przez Sąd I instancji kara jest nieadekwatna do wagi i stopnia społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez obwinionego. Skarżąca uważa, że tak pobłażliwe podejście może zachęcać obwinionego do popełnienia podobnych przewinień w przyszłości.

3.

Obwiniony wniósł odwołanie – zaskarżając w całości orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r. zarzucił w/w orzeczeniu naruszenie prawa materialnego („(...) – obrazę przepisu art. 70 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. ustawy o radcach prawnych w brzmieniu sprzed 25 grudnia 2014 r. poprzez uznanie że ściganie i kolejno karalność zarzucanego mi czynu nie uległa przedawnieniu.

Wskazując na powyższy zarzuty wnoszą o zmianą zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania na podstawie art. 70 ust 2 ustawy o radcach prawnych w brzmieniu sprzed 4 grudnia 2014 r. (...) ”

W uzasadnieniu odwołania obwiniony - doprecyzował:

„(...) Zgodnie z treścią art. 6 ustawy z dnia 7 listopada 2014 /Dz. U. z 2014 poz.1778/ do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy i do tego czasu nie zakończonych stosuje się do ich zakończenia w danej instancji przepisy dotychczasowe.

Zaskarżonym orzeczeniem Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach uznano mnie winnym wykroczenia dyscyplinarnego z maja 2013 r., a postępowanie dyscyplinarne wszczęte zostało we wrześniu 2016 r. zatem po upływie trzech lat zatem powinno zostać wydane postanowienie o jego umorzeniu.

W przypadku gdyby Wyższy Sąd Dyscyplinarny tego poglądu nie podzielił to najpóźniej w dniu 14 maja 2018 r. nastąpi przedawnienie karania.

Wbrew stanowisku M. M. przedstawionym na rozprawie w dniu 18 lutego 2018 r. w WSD należność z wyroku z dnia 4 listopada 2014 r. została zapłacona w dniu 7 stycznia 2015 r. co jest kolejną okolicznością ze jej zeznania powinny być oceniane wyjątkowo krytycznie. (...)

(...) Dowód: potwierdzenie wykonania przelewu”

### **Wyższy Sąd Dyscyplinarny ustalił i zaważył co następuje.**

W niniejszej sprawie Wyższy Sąd Dyscyplinarny podziela w całości ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne.

W toku rozpatrzenia odwołań w niniejszej sprawie Sąd Odwoławczy mając na uwadze, przebieg postępowania przed Sądem I instancji oraz brak środków odwoławczych, w których kwestionowana byłaby wina obwinionego, przyjął że zostało ona przeprowadzone prawidłowo i doprowadziło do właściwych ustaleń faktycznych w części opisowej zaskarżonego orzeczenia, tj. do wniosku że obwiniony radca prawny F. W. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu, a jego wina oraz okoliczności przypisanego przewinienia dyscyplinarnego - co jest istotne dla całościowej oceny orzeczenia - nie budzą żadnych wątpliwości. Potwierdza to treść uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, w którym nie można się dopatrzeć błędów w ocenie zgromadzonych dowodów, stosownie do wskazań zawartych w treści art. 4 i 7 k.p.k., przy uwzględnieniu że podstawą faktyczną przypisania winy w/w obwinionemu radcy prawnemu

jest popełnienie przez niego przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1870 ze zm., dalej: „Ustawa”) w związku z art. 11 ust 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej: „KERP”)

W konsekwencji Sąd Odwoławczy - stosownie do treści wniesionego odwołania oraz wymogów procesowych przewidzianych dla postępowania odwoławczego - art.433 § 2 k.p.k. i art.457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 741 pkt 1 i 2 Ustawy - musi odnieść się do wskazanych w/w środkach odwoławczych zarzutów.

Odwołanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach zasługiwało na uwzględnienie, faktycznie Sąd I instancji naruszył przepisy prawa materialnego - art. 65 ust 1 Ustawy poprzez wymierzenie obwinionemu za czyn opisany w pkt 1 orzeczenia Sądu I instancji dwóch kar dyscyplinarnych: nagany i kary pieniężnej w wysokości 10.000,00 złotych (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

W związku z powyższym Sąd Odwoławczy uwzględnił wniosek Rzecznik Dyscyplinarnego OIRP w Katowicach i uchylił zaskarżone orzeczenie - co znalazło swój wyraz w pkt 1 sentencji wyroku WSD w niniejszej sprawie.

Przywołany w pkt 1 sentencji orzeczenia Sądu I instancji art. 65 ust 2 ba ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (dalej „Ustawa”) ( t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870) nie przewiduje możliwości wymierzenia za jeden czyn kary nagany i jednocześnie kary pieniężnej oraz orzeczenie dodatkowo zakazu wykonywania patronatu.

Tym samym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 15 lutego 2018 r., - wydał orzeczenie (sygn. akt: D 47/X/17), w którym orzekł karę nie znaną ustawie. W tym stanie rzeczy orzeczono zgodnie z art. 439 pkt 5 k.p.k. w związku z art. 741 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1870).

W tym stanie rzeczy rozpoznanie pozostałych dwóch odwołań stało się bezprzedmiotowe.